

КАТОЛИЧЕСКИ ВЕСТНИК

ИСТИНА - VERITAS

Издание
на Католическата
епископска
конференция в България

Ego sum via, et veritas, et vita. Jo 14,6

Брой 1 (1494)

София, януари 2015 г.

Цена 0.50 лв.

Дева Мария Богородица, икона от Словения, около 1484 г.

Мир В душата

Младежко поклонничество
до Божи гроб, ноември 2014 г.

Всеки път се чудя какво да отговоря на въпроса: „Как изкарате?“ Хората се интересуват от зрелица, бомби, атентати. Това, че сме се откъснали от всекидневието, уж им е ясно, ала не им е интересно, че сме останали сами със себе си, че сме ходили по земята от Библията, че сме се докоснали до места, които е докосвал и Иисус. Повечето от нас, включая себе си, сме свикнали да се опитваме да отговаряме на очакванията. Така че откакто съм се прибрала, давам в общи линии само подобни отговори: „Не, не се занимавам с военна журналистика, нито съм командос“, „Майка ми как ме е пуснала - ами... тя отдавна не взема подобни решения“, „Да, малко беше страшничко“, „Не, не видяхме други групи българи“, „А времето беше много хубаво“, „Да, станахме хаджии.“ И т. н. - все отговори на обикновени туристически въпроси.

Докато един ден не ми се обади един човек, който по мои разбиранятия няма нищо общо с Църквата и не само че не ме пита нищо, ами ми заяви с изразителни удивителни накрая: „Сави, ама ти си била на поклонничество! Колко хубаво!“ И наистина... всъщност колко просто и хубаво. Аз обаче не се поддадох лесно и про-

Не роби, а братя!

Темата, която избрах за настоящото послание, припомня посланието на свети Павел до Филимон, в което апостолът иска от своя сътрудник да приветства Онисим - някога роб на Филимон, сега станал християнин - който според свети Павел заради това заслужава да бъде смятан за брат. Така Апостолът на народите написа: „Защото, може би, той заради това се отълчи за малко време от тебе, за да го приемеш завинаги, не вече като роб, а по-горе от роб, като брат възлюбен“ (Фил. 1, 15-16). Онисим стана брат на Филимон, ставайки християнин. Така обръщането към Христос, началото на един живот на ученик в Христос представлява ново раждане (виж 2 Кор. 5, 17; 1 Пет 1, 3) което възп-
роизвежда братството като основополагаща връзка за семейния живот и основа за обществения живот...

Но братството изразява същото така многообразието и разликата, които съществуват между братята, дори и да са свързани чрез раждането и чрез същото естество и достойнство. Като братя и сестри всички личности са по природа свързани с останалите, от които се различават, но с които споделят един и същ произход, естество и достойнство...

За съжаление между първото сътворение, разказано в книгата Битие, и новото раждане в Христос, което прави отвървашите братя и сестри на „първородния между многото братя“ (Рим. 8, 29), има една

негативна действителност на греха, който многократно прекъсва братството от сътворението и изкривява непрекъснато красотата и благородството да бъдем братя и сестри от едно и също човешко семейство...

В разказа за произхода на човешкото семейство грехът на отдалечаването от Бог, от бащата и брата става израз на отказ от общение и довежда до културата на робовладелството (виж Бт. 9, 25-27), чиито последици се предават от поколение в поколение: отблъскване на другия, малтретиране на хората, потъркане на човешкото достойнство и основните права, институционализиране на неравенството...

[На стр. 7](#)

За много години!

[На стр. 8](#)

Заслужена обич

Празникът на Светото семейство за черкуващите се в успенския храм „Възнесение Господне“ в Пловдив съвпада с още един мил повод за празнуване.

Отец Даниел Жилие - успенец, и сестра Анна Дорку от общността на сестрите облатки отбелязаха 25 години служба на Църквата и на Бог. Живот, изпълнен с любов, всеотдайност и себераздаване. Живот, достоен за подражание и модел на много млади хора, търсещи себе си в живота.

Хвала на християнските семейства, които са ги отгледали и възпитали с много любов - толкова, че да има да раздават и на другите.

Бяхме свидетели на едно много мило тържество. Показани бяхме момента от тяхното вричане в Бог. Бяхът им казани много прочувствени думи от присъстващите, разбира се, съвсем заслужени. Не липсвала цветя, скромни дарове и разбира се - черпня. Те имат обичта и уважението на всички, които ги познаваме.

Отец Даниел като истински пастир поведе групи по широкия друм към Лурд и по-късно към Ефес. Освен радостта като поклонници от тези пътувания случваха се и други неща. Имаше напрегнати ситуации, когато губехме паспорти или закъснявахме. Нямахме „късмет“ обаче да видим отеца ядосан. Винаги запазваше самообладание, дори

[На стр. 2](#)

[На стр. 6](#)

Двете ръце

Една майка била на смъртно легло. Повикала момиченцето си да се прости с него, положила върху къдравата му главица двете си ръце, благословила го и издъхнала. Оттогава малкото сираче винаги чувствало върху себе си двете благославящи ръце на своята майка.

Изгубвало ли се нощем в гората, виждало отпреде си двете ръце, които го викали и му посочвали правия път. Когато минавало по тесния мост над дълбоката река, две ръце го подкрепляли изтазад да не падне във водата. Всякога когато искало да извърши нещо, то се обръщало пак към тия тайнствени ръце. Ако те го спирали със знак, моми-

чето знаело, че постъпката е лоша и се пазело от нея, а ако този знак бил утвърдителен, то разбирало, че това, що върши, е добро.

Пораснalo момичето и станало хубава мома. Дошли годежници от далечни места да я искат за невяста. Но тя не знаела какво да направи. Погледнала пред себе си и пак видяла двете ръце: едната държала венец, а другата - пръстен. И момата разбрала, че това е знак за нейната женинба и се сгодила.

Заживяла тя щастливо със своя мъж. И когато след година трябало да им се роди детенце, невястата пак видяла през нощта двете ръце, които й подавали малко отроче

- момченце, най-голямата радост за родилката...

Много време се било изминало, откак умряла майката. Тя била в рая. Веднъж Света Богородица се разхождала между праведните души в рая и видяла една душа, облечена в бели дрехи, но без ръце. Тя била тъжна и самотна.

- Защо си останала без ръце, бедна душо? - попитала Света Богородица.

- Моите ръце останаха долу на земята, за да бдят над милото ми чедо - отговорила кратко душата на майката.

Емануил ПОПДИМИТРОВ

11

ИСТИНА
VERITAS

Брой 1 (1494)
януари 2015 г.

Да бъдат всички едно

Тази причудлива архитектурна композиция е на базиликата на националното светилище на Безскверното зачатие във Вашингтон, окръг Колумбия. Камбанарите и външните форми на този мегахрам дават представа за различните Църкви по света.

Светият престол иска помирение, мир и братство между християни и мюсюлмани

Третата среща на върха между християнски и мюсюлмански лидери, която се провежда от 2 до 4 декември във Ватикан, се характеризира с „взаимно уважение, откритост и взаимно изслушване, което е послание за помирение, мир и братско отношение, от които се нуждае съвременният свят“. Това се чете в комюнике на Светия престол, разпространено след срещата, която премина под мотото „Християни и мюсюлмани: вярващи в общество“.

Католическата делегация бе водена от кардинал Жан-Луи Торан, председател на Папския съвет за междурелигиозен диалог, а сунитската делегация - от Йорданския принц Хасан Бин Талал. Ръководител на англиканска делегация бе монс. Джон Кейн, консултант за междурелигиозния диалог в националната катедрала във Вашингтон, а аятолах Са-

йед Мустафа Дамад, директор по исламските изследвания към Иранската академия на науките, бе водач на шиитската делегация. Сред почетните гости на срещата бяха православният митрополит Емануил - представител на Вселенската и Константинополската патриаршия, и равинът Абрахам Шкорка от Буенос Айрес.

Делегациите бяха приети на 3 декември от папа Франциск, който благодари на участниците за тяхната работа, което „помага за разбирателството между християни и мюсюлмани и особено за мира. Това е пътят към мира - диалогът“, подчертава папа Берголъо.

Четвъртата среща на върха между мюсюлмани и християни е предвидено да се проведе в Техеран през 2016 г.

ЧАСТ ТРЕТА Животът в Христос

Раздел първи
Призванието на човека:

Живот в Духа

Първа глава
Достойността
на човешката личност

Член 2

Нашето призвание за блаженство

III. Християнското блаженство

1723 Обещаното блаженство ни изправя пред решителен морален избор. То ни призовава да очистим сърцето си от лошите влечения и да търсим преди всичко Божията любов. То ни учи, че истинското щастие се състои не в богатството или в благоденствието, нито в човешката слава или власт, нито в някая човешка дейност, колкото и полезна да е тя - като науката, техниката и изкуството - нито в някое създание, но само в Бог, извор на всяко благо и любов: „Богатството е големият кумир на нашето време; на него именно инстинктивно отдава почит множеството, цялата човешка маса. Хората измерват щастието според богатството и според богатството те измерват славата. ... Всичко това идва от убеждението, че с богатството може да се постигне всичко. Богатството е един от идолите на деня, а другият е славата... Славата, фактът да си известен, да вдигаш шум около себе си в света се счита сама по себе си като върховно благо, тя също е обект на истинско обожаване. Тя би могла да се нарече злободневна слава“ (IOANNES HENRICUS NEWMAN, Discourses addressed to Mixed Congregations, 5 [Saintliness the Standard of Christian Principle] (Westminster 1966) p. 89-91).

1724 Десетте Божи заповеди, Нагорната проповед, апостолската катехеза ни очертават пътищата, които водят в Небесното царство. Ние отиваме там стъпка по стъпка, с нашите всекидневни дела, подкрепяни от благодатта на Светия Дух. Обогатени от словото на Христос, ние бавно принасяме плодове в Църквата за Слава на Бога (Вж. Мат. 13, 3-23).

Накратко

1725 Блаженствата възновяват и изпълняват Божите обещания от времето на Авраам, насочвайки към Небесното царство. Те отговарят на желанието за щастие, което Бог постави в човешкото сърце.

1726 Блаженствата ни показват крайната цел, към която Бог ни зове: Царството, лицезрението на Бога, участието в Божията природа, вечния живот, богоосиновлението и мира в Бога.

1727 Блаженството във вечния живот е безвъзмезден Божи дар. То е свръхестествено както благодатта, която води към него.

1728 Блаженствата ни изправят пред решителен избор, засягащ земните блага. Те очистват сърцето ни, за да се научим да обичаме Бога над всичко.

1729 Небесното блаженство определя критериите, за да се отсъди как да се употребяват земните блага съобразно Божия закон.

Член 3

Човешката свобода

1730 Бог създаде човека разумен, дарявайки го с достойността на личност, надарена с инициативност и с владеене на постъпките си. „Бог и го оставил в ръцете на произволението му“ (Сир. 15, 14), за да може той самият да търси своя Създател и приобщавайки се свободно към Него, да достигне до пълното и блажено съвършенство“ (CONCILIO VATICANUM II, Const. past. Gaudium et spes, 17: AAS 58 (1966) 1037).

Човек е разумен и в това той е Божие подобие, сътворен свободен и господар на делата си (SANCTUS IRENAEUS LUGDUNENSIS, Adversus haereses 4, 4, 3: SC 100, 424 (PG 7, 983).

I. Свобода и отговорност

1731 Свободата е власт, вкоренена в разума и волята да действа или да не действа, да прави това или онова, да извършва съзнателни постъпки. Чрез свободния избор всеки разполага със себе си. Свободата в човека е една сила за израстване и за узряване в истината и в добротата. Свободата достига до съвършенството, когато е насочена към Бога - нашето блаженство.

1732 Докато тя все още не се е определила окончателно в своето върховно благо, което е Бог, свободата съдържа в себе си възможността да избира между доброто и злото. Следователно, да се издига до съвършенство или да пада и да греши. Тя определя чисто човешките постъпки. Тя става източник за похвала или укор, за заслуга или провинение.

1733 Колкото повече човек прави добро, толкова по-свободен той става. Няма истинската свобода освен в служба на доброто и на справедливостта. Изборът на непослушанието и злото е злоупотреба със свободата и води до робството на греха (Вж. Рим. 6, 17).

Из „Катехизис на Католическата църква“

Израел Католически свещеник е удостоен с признанието „Праведник сред народите“

Израелският музей - институт на холокоста „Яд Вашем“, връчи признанието „Праведник сред народите“ на католически свещеник Йоаким Карайра, ректор на Папския португалски колеж в Рим в периода от 1940 до 1954 г., изложил живота си на риск, за да спаси евреите от нацисткото безумие. Роден през 1908 г. в

Ирак Джихадистите превъръщат черквите в затвори

Джихадистите от „Исламска държава“ са превърнали някои черкви в иракския град Мосул в затвор. По информация на местни източници, цитирани от информационния сайт www.ankawa.com, през последните дни задържани хора с превързани очи и с белеziци са били откараны в древната халдейска черква „Непорочно зачатие на Дева Мария“ след взривяването

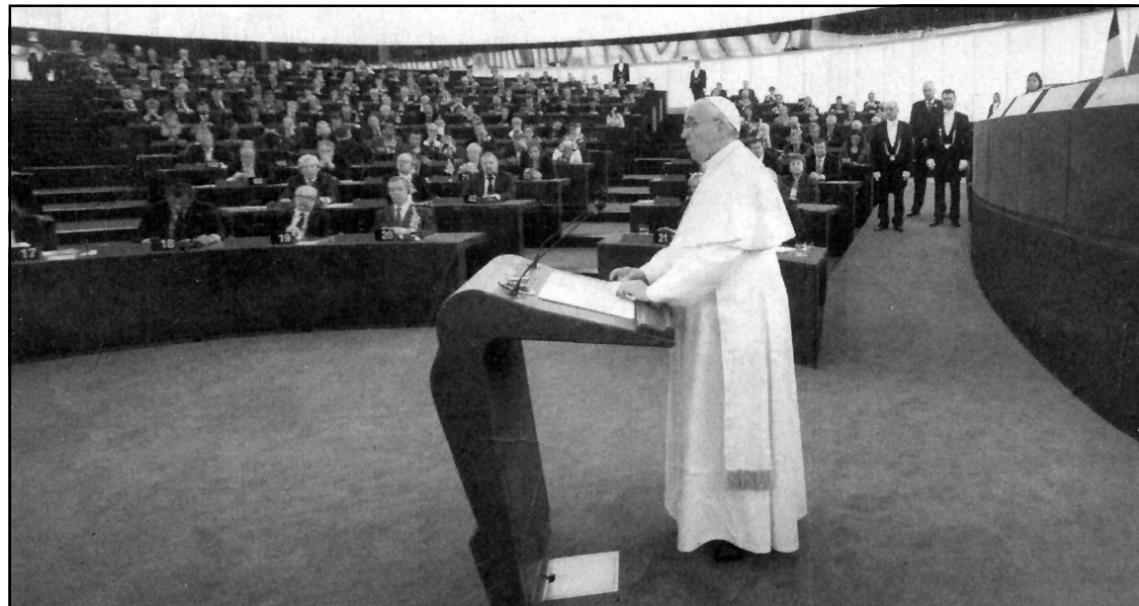
на затвора в Бадуш.

Агенция Фидес съобщава, че и манастирът „Свети Георги“, който принадлежи на халдейския орден „Света Ормисида“, е превърнат в

Сърце“. Пълномощникът на халдейския орден „Света Ормисида“ Ребвар Аудиш База съобщава, че „джихадистите от ИД са окupирали храмовете, включително и най-древните“. Затова към всички тревоги се прибавя и новото беспокойство, че евентуална военна офанзива за освобождаването на Мосул би могла да превърне черквите в цели за нападение.

Папа Франциск пред Европейския парламент

На 11 и 12 октомври 2014 г. в баварския град Айхщет, Германия, се състояха тържества по повод на 450-годишнината от основаването на семинарията в този град и тази епархия. Тази семинария е най-дълго просъществувала и действаща семинария, а с това и най-старата в света.

ПРЕДИСТОРИЯ

Въщност най-първата семинария, документално регистрирана на 26 януари 1564 г., е тази в Ларино, Кампобасо, Италия, която отдава не съществува.

Друга, която е открита месеци по-късно, е тази в Риети, също в Италия, на 4 юни 1564 г., но е закрита през 1974 г.

И много, много други, за които няма да говорим сега.

Защо е бил този бум на семинарии?

От 13 декември 1545 г. до 4 декември 1563 г. в град Тренто, Северна Италия, се е състоял вселенският събор на Римокатолическата църква, продължил с прекъсвания и организиран като реакция на Реформацията. С този събор се прави реформа в Католическата църква (Контрареформа), която е реакция на учението на Калвин и Лутер (Протестантска реформа). Съборът е бил председателстван от трима поредни папи: Павел III, Юлий III и Пий IV. На 15 юли 1563 г. XXIII сесия на събора издава декрета „Cum adolescentium aetas“ - едно епохално решение, с което се установява издигането на семинарии във всяка епархия като официален център за формиране и духовна грижа за бъдещите свещеници. Този документ е паметен в историята на Църквата.

История, която ни свързва

ДНЕС

И така, тази семинария в Айхщет е останала единствена от онова време и днес още е действаща. Collegium Willibaldinum - това е името на семинарията. „Вилибалдинум“, защото свети Вилибалд (741-787) е първият епископ и покровител на епархията, чийто гроб се намира в катедралата.

Днес в семинарията учат около 25 студенти, идващи от съседни епархии и различни страни. Ректор е отец Кристофер Въйолфе.

От 1 септември 1998 г. под същия покрив е намерила убежище и Източната семинария. И в нея учат богослови от най-различни места на света. Фактът, че самият ректор Александър Петринко е украинец, вече дава отговор на други въпроси.

Юбилей като юбилей, винаги с нещо по-, най-... Но това, което може да трогне нас, е един друг факт.

Преди време бях прочел в книгата на проф. Светозар Елдъров „Униатството в съдбата на България, 1994“ (стр. 79), че отец д-р Йероним Стамов е учител в Айхщет. През лятото на 2014 г. ректорът на семинарията и един свещеник минаха през София и от дума на дума стигнахме на темата, че този наш свещеник е учител в този град преди близо един век. Отец ректорът ме покани и с судоволствие отидох и участвах в тържествата, но и с тайната надежда да открия нещо за отец Стамов. Не знам защо, но много често някои неща

стават съвсем по Божие пророчество, ми се струва. Пристигнах, дадоха ми ключ от стаята, заведоха ме до нея, и... за моя най-голяма изненада стаята се назвава... „Свети Йероним“!

Архиви като такива от оново време няма, но има издадени годишници на студентите от всяка година. Това което ми попадна, не ме изненада съвсем.

„Jahres-Bericht über das Bischofliche Lizeum zu Eichstätt für das Studienjahr 1916/17. Eichstätt 1917.“

Повече ме изненада следните списък, намиращ се на стр. 9. А там пише следното:

Живеещи, които следват отчасти философия, отчасти богословие:

Аров Петър, роден 11 октомври 1889, Пловдив, България

Карагьозов Антон, роден 16 май 1889, Кальчи (дн. кв. Генерал Николаево на гр. Раковски - б.р.), България

Марков Антон, роден 12 август 1888, Сапария (дн. с. Борец), България

Митков Борис, роден 15 януари 1887, Соуджак (дн. с. Студена, Свиленградско), България

Стамов Йероним, роден 5 ноември 1888, Гевгелия, Македония

Станев Тобия, роден 11 ноември 1889, Хамбарлия (дн. с. Житница), България

Чикичев Иван, роден 24 август 1882, Кукуш, Македония

7-те български свещеници принадлежат като съжители на епископската свещеничес-

ка семинария. Господин Митков Борис на 8 май 1917 отпътува за родината си.

Към името на отец Стамов има забележка „1“, изписана на ръка, а в долното бяло поле на страницата се вижда нечетлив текст. Все пак ясно може да се види изписано „München“. Тази забележка вероятно донякъде обяснява факта, че отец д-р Стамов е продължил учението си още 4 години и е защитил докторат по философия в Мюнхен. Другите свещеници, най-вероятно след едногодишния си престой и учение, са се върнали веднага в България.

•••

И още един факт, свързан с град Айхщет.

Там е служил отец Андрей Търновалийски, капуцин. Представяме отец Андрей в спомени на негови събрата.

„Отец д-р Андрей Търновалийски, роден в Ген. Николаево на 2 септември 1923 г.

- починал в Мюнхен на 10 януари 1988 г.

Франц Търновалийски, четиридесетгодишен отива от България в Салерно; през 1943 г. влиза в капуцинския орден и получава монашеското име Андрей. Свещеническото ръкоположение получава в Бриксен (Бресаноне, Южен Тирол, Северна Италия - б.р.) на 29 юни 1950 г. След кратка пастирска

дейност в Клаузен (Кюза) отец Андрей преподава 10 години в лицей в манастира в Щерцинг (Випитено) и Брунек (Брунико). През 1967 г. в Папски източен институт в Рим той защитава докторски степен по източно канонично право. От 1968 г. е на товарен с пастирска грижа за сънародниците си в Германия, за мнозина той е много добър помощник в различни нужди.

Разболявайки се от тежка форма на диабет, отец Андрей трябва много да страда през последните няколко години от живота си. Двата крака трябва да бъдат ампутирани, а също загубва малко по малко и зрението си. Но и от инвалидната си кличка той не престава да се труди.

С християнско търпение понася всички тези изпитания.

Отец Андрей винаги е имал желанието един ден да може да има грижа за душите в собствената си страна. Но политическата ситуация не позволява и той трябва да стои далеч от дома си. Сега той може у Бог да намери една нова родина!

Разбира се, всичко това заслужава да се проучи още по-подробно и ако някой знае и може да допълни кой и каква е била причината тази група да замине за Германия, ще бъде само едно богатство за историята, свързваща Католическата църква в България с германския град Айхщет!

Отец Благовест ВАНГЕЛОВ

